

รายวิชาศิลปะ

รหัสวิชา ศ๑๕๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

เรื่อง เพลงพวงมาลัย (๑)

ครูผู้สอน ครูปิยะณัฐ หนูรัตน์

ครูจิราภรณ์ พัยพพฤกษ์

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. นักเรียนสามารถบอกประวัติความเป็นมาของเพลงพวงมาลัยได้
๒. นักเรียนฝึกปฏิบัติร้องเพลงพวงมาลัย
๓. นักเรียนตระหนักและเห็นคุณค่าของเพลงพื้นบ้าน

คำถามชวนคิด

เพลงพวงมาลัย เป็นเพลงพื้นบ้านภาคใด ?

ภาคกลาง

ประวัติความเป็นมาเพลงพวงมาลัย

การเล่นเพลงพวงมาลัยนิยมเล่นทางจังหวัดสุพรรณบุรี กาญจนบุรี เพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์ สันนิษฐานว่าเกิดขึ้นครั้งแรกที่จังหวัดเพชรบุรี มักเล่นในงานเทศกาลต่าง ๆ เช่น งานลอยกระทงวันเพ็ญเดือนสิบสอง งานทอดผ้าป่า งานทอดกฐิน งานสงกรานต์ งานโกนจุก บวชนาค โดยมากมักจะร้องควบคู่กันไปกับการเล่นกีฬาพื้นเมืองอย่างหนึ่ง คือ “ช่วงชัย” ถ้าปาลูกช่วงถูกผู้ใดผู้นั้นจะต้องรำ ฝ่ายหญิงถูกรำ ฝ่ายชายก็ร้องเป็นเชิงเกี้ยว ถ้าฝ่ายชายต้องรำ ฝ่ายหญิงก็มักจะร้องว่าต่าง ๆ แต่บางทีก็ร้องเป็นแบบโต้ตอบ ไต่ถามบ้านช่อง และอาชีพของกันและกัน

วิธีเล่นเพลงพวงมาลัย

วิธีเล่นจะตั้งวงกลมสลับชาย - หญิง เป็นคู่ ๆ มีพ่อเพลง แม่เพลง ลูกคู่ พ่อเพลงแม่เพลง จะออกมายืนกลางวงร้องเพลงโต้ตอบกัน ใช้มือประกอบคำร้องบ้าง พวกที่ยืนอยู่ในวงเป็นลูกคู่รับ ใช้ปรบมือเข้ากับจังหวะเพลง ลูกคู่รับเฉพาะบรรทัดต้นกับบรรทัดสุดท้ายตอนจบเท่านั้น ในสมัยก่อนนิยมร้องกลอนสด บางครั้งพ่อเพลงหรือแม่เพลงคิดกลอนไม่ทันก็ต้องอาศัยคู่ร้องซ้ำตรงที่กลอนติดเพื่อมิให้เงียบเสียงไป ก่อนจะร้องตามความหมายจะต้องมีคำไหว้ครูทุกครั้งอันเป็นเอกลักษณ์ของไทย

การแต่งกายเพลงพวงมาลัย

ฝ่ายชายนุ่งโจงกระเบน สวมเสื้อคอกลม

ผ้าขาวม้าคาดเอว ส่วนฝ่ายหญิงนุ่งโจงกระเบน

สวมเสื้อแขนกระบอก

โอกาสที่แสดงเพลงพวงมาลัย

แสดงในงานฤดูน้ำหลาก หรือในงานนักขัตฤกษ์
งานมงคล เช่น บวชนาค ทอดกฐินและลอยกระทง

สถานที่แสดงเพลงพวงมาลัย

แสดงและเล่นกันในเรือ แต่ในปัจจุบันร้องและ
เล่นกันบนเวที จัดเป็น 2 ฝ่าย ชาย – หญิง
ว่าแก้กันเป็นคู่

การอ่านเนื้อเพลง

- นักเรียนสังเกตคำควบกล้ำและตัวสะกด และ
อ่านออกเสียงของแต่ละคำให้ชัดเจน โดยอ่านไป
พร้อม ๆ กับครู

เพลงพวงมาลัยภชาติไทย

ชาย เอ้อระเหย ลอยมา ลอยมาประสบพบพาน (ซ้ำ)
วันนี้พี่ขอเชิญชวน ให้แม่हन่านวลมาร่วมสำราญ
มาร้องเพลงพวงมาลัย หยิบภาษาไทยมาไขมาชาน
พวงเอ๋ย บัวบาน ภชาติโบราณมีคุณค่าเอ๋ย (รับ)
พวงเอ๋ยพวงเอ๋ย บัวบาน ภชาติโบราณมีคุณค่าเอ๋ย (ลูกคู่)

เพลงพวงมาลัยภาษีไทย(ต่อ)

หญิง เอ้อระเหย ลอยนวล
น้องนี่ยินดีร่วมวง
ภาษี “ใกล้เกลือกินต่าง”
พวงเอ๋ย กล้วยไม้
พวงเอ๋ยพวงเอ๋ย กล้วยไม้

ฟังคำเชิญชวน เล่นภาษีไทย (ซ้ำ)
ทำตามประสงค์ด้วยความเต็มใจ
พื่อย่ำอำพรางตอบมาไวไว
หมายความว่าไร ว่าไปเอ๋ย (รับ)
หมายความว่าไร ว่าไปเอ๋ย (ลูกคู่)

เพลงพวงมาลัยภานิตไทย(ต่อ)

ชาย เอ้อระเหย ลอยเรือ ทำไมไกล่เกลือกกลับต้องกินต่าง (ซ้ำ)
แปลว่าของดีอยู่ไกล่ ไม่รู้จักใช้ประโยชน์ถูกทาง
พี่ถามน้องบ้างละหนา “เกี่ยวแฝกมุงป่า”ว่าไว้เป็นกลาง
พวงเอ๋ย ช้องนาง เชิญแม่เวยบางตอบมาเอ๋ย (รับ)
พวงเอ๋ยพวงเอ๋ย ช้องนาง เชิญแม่เวยบางตอบมาเอ๋ย (ลูกคู่)

เพลงพวงมาลัยภษิตไทย(ต่อ)

หญิง เอ้อระเหย ลอยวารี ทูนไม่ค่อยมี คิดทำการใหญ่ (ซ้ำ)
เพราะไม่รู้จักประมาณ ใช้จ่ายจัดงานบานปลายออกไป
คราวนี้น้องจะขอถาม “มากหมอมากความ” แปลว่าอย่างไร
พวงเอ๋ย หงอนไก่ พี่ปัญญาไวเชิญตอบเอย (รับ)
พวงเอ๋ยพวงเอย หงอนไก่ พี่ปัญญาไวเชิญตอบเอย (ลูกคู่)

The background is a vibrant illustration of a Thai festival scene. At the top, colorful triangular bunting flags in shades of purple, blue, green, yellow, and pink are strung across the sky. The sky is light blue with soft white clouds and a small golden stupa on the left. In the center, a large white rectangular box with a yellow border contains the title text. To the left of the box, a blue Ferris wheel is partially visible. Below the box, a traditional Thai temple with a red roof and white pillars stands on a sandy ground. In the foreground, there are green bushes, two small sand dunes with flags, and two golden stupas on the right.

สาริตการรื่อง

เพลงพวงมาลัย

เพลงพวงมาลัยภาษีไทย

ชาย เอ้อระเหย ลอยมา ลอยมาประสบพบพาน (ซ้ำ)
วันนี้พี่ขอเชิญชวน ให้แม่हन่านวลมาร่วมสำราญ
มาร้องเพลงพวงมาลัย หยิบภาษาไทยมาไขมาขาน
พวงเอ๋ย บัวบาน ภาษีโบราณมีคุณค่าเอ๋ย (รับ)
พวงเอ๋ยพวงเอ๋ย บัวบาน ภาษีโบราณมีคุณค่าเอ๋ย (ลูกคู่)

เพลงพวงมาลัยภษิตไทย(ต่อ)

หญิง เอ้อระเหย ลอยนวล

น้องนี่ยินดีร่วมวง

ภษิต “ใกล้เกลือกินต่าง”

พวงเอ๋ย กล้วยไม้

พวงเอ๋ยพวงเอ๋ย กล้วยไม้

ฟังคำเชญชวน เล่นภษิตไทย (ซ้ำ)

ทำตามประสงค์ด้วยความเต็มใจ

พื่อย่าอำพรางตอบมาไวไว

หมายความว่าไรว่าไปเอ๋ย (รับ)

หมายความว่าไรว่าไปเอ๋ย (ลูกคู่)

เพลงพวงมาลัยภษิตไทย(ต่อ)

<u>ชาย</u> เอ้อระเหย ลอยเรือ	ทำไมไกล่เกลือกกลับต้องกินต่าง (ซ้ำ)
แปลว่าของดีอยู่ไกล่	ไม่รู้จักใช้ประโยชน์ถูกทาง
พี่ถามน้องบ้างละหนา	“เกี่ยวแฝกมุงป่า”ว่าไว้เป็นกลาง
พวงเอ๋ย ช้องนาง	เชิญแม่เอบางตอบมาเอ๋ย (รับ)
พวงเอ๋ยพวงเอ๋ย ช้องนาง	เชิญแม่เอบางตอบมาเอ๋ย (ลูกคู่)

เพลงพวงมาลัยภษิตไทย(ต่อ)

หญิง เอ้อระเหย ลอยวารี ทุนไม่ค่อยมี คิดทำการใหญ่ (ซ้ำ)
เพราะไม่รู้จักประมาณ ใช้จ่ายจัดงานบานปลายออกไป
คราวนี้น้องจะขอถาม “มากหมอมากความ” แปลว่าอย่างไร
พวงเอ๋ย หงอนไก่ พี่ปัญญาไวเชิญตอบเอ๋ย (รับ)
พวงเอ๋ยพวงเอ๋ย หงอนไก่ พี่ปัญญาไวเชิญตอบเอ๋ย (ลูกคู่)

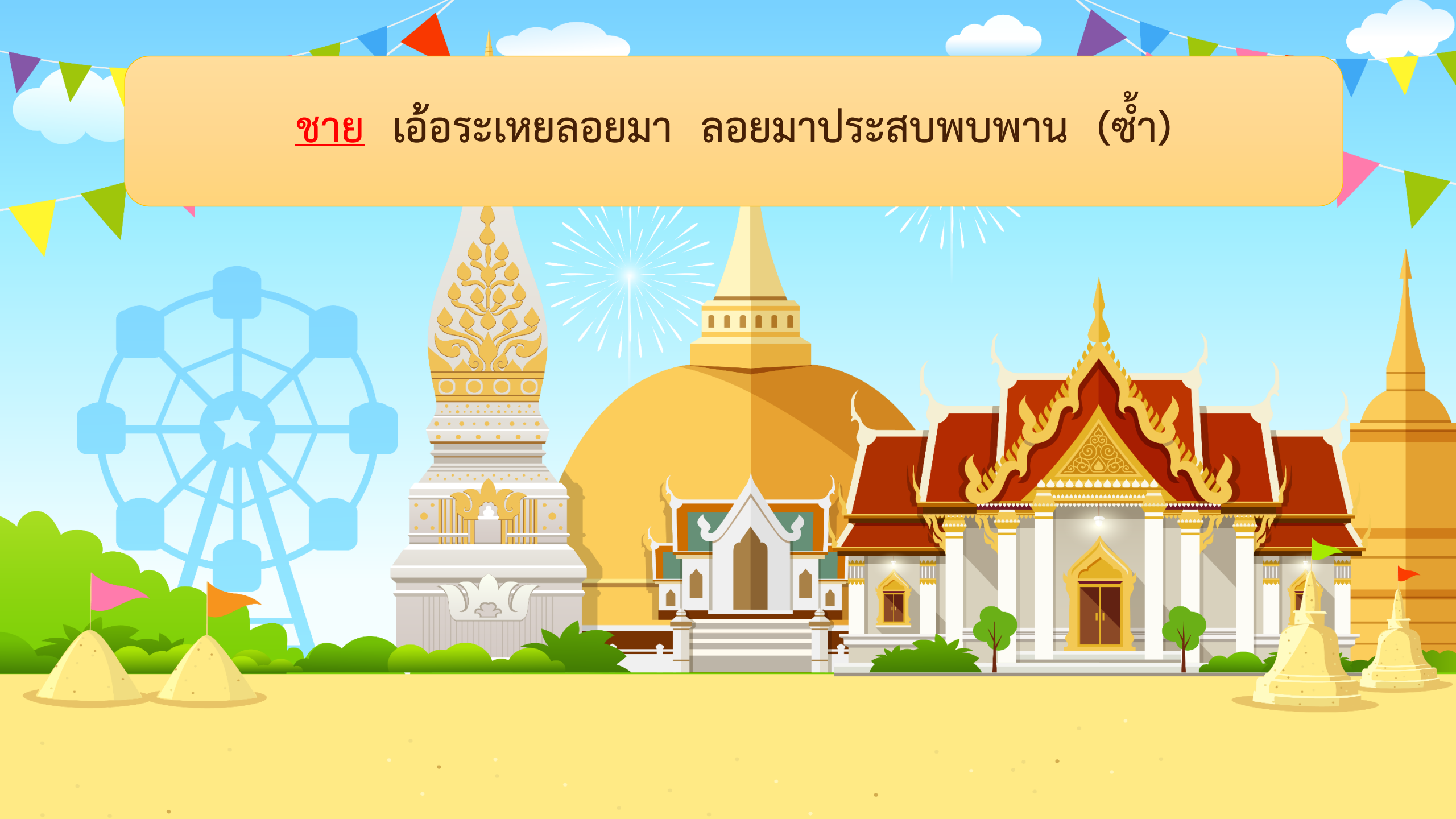

ฝึกร้องเพลงพวงมาลัย

ชาย เอื้อระเหยลอยมา ลอยมาประสพพบพาน (ซ้ำ)

วันนี้พี่ขอเชิญชวน ให้แม่हन่านวลมาร่วมสำราญ

มาร้องเพลงพวงมาลัย หยิบภาษาไทยมาไขมาขาน

พวงเอ๋ย บัวบาน ภาชีตโบราณมีคุณค่าเอ๋ย (รับ)

พวงเอ๋ยพวงเอ๋ยบัวบาน ภาชีตโบราณมีคุณค่าเอ๋ย (ลูกคู่)

หญิง เอ๋อระเหย ลอยนวล ฟังคำเชิญชวนเล่นภาษีตไทย (ซ้ำ)

น้องนั้ยินดีร่วมวง ทำตามประสงค์ด้วยความเต็มใจ

ภาพิต “ใกล้เกลือกินต่าง” พี่อย่าอำพรางตอบมาไวไว

พวงเอ๋ย กล้วยไม้ หมายความว่าไรว่าไปเอ๋ย (รับ)

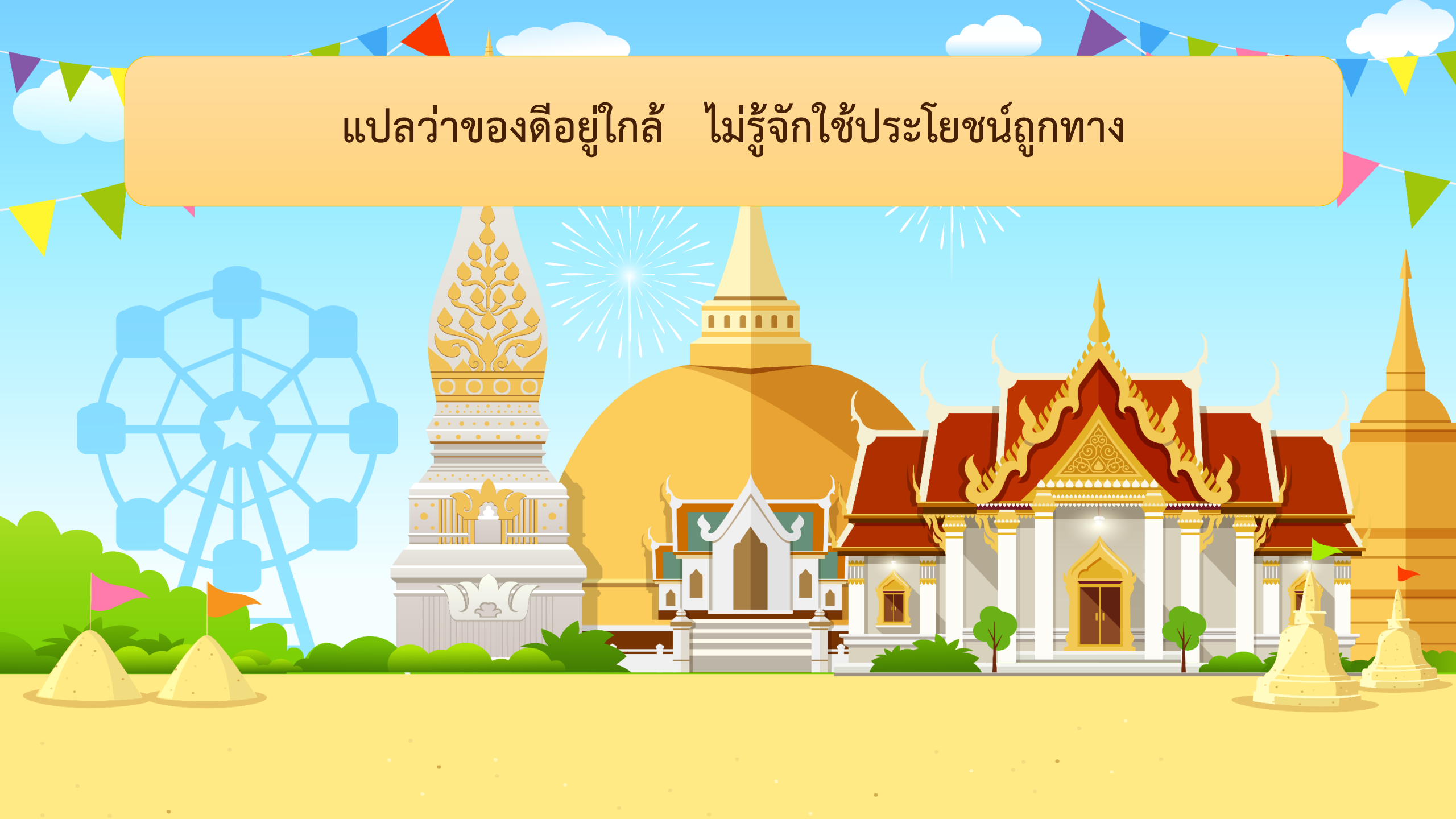
พวงเอ๋ยพวงเอ๋ย กลัวยไม้ หมายความว่าไรว่าไปเอ๋ย (ลูกคู่)

ชาย เอ๋อระเหย ลอยเรือ ทำไมไกล่เกลือกกลับต้องกินต่าง (ซ้ำ)

แปลว่าของดีอยู่ใกล้ ไม่รู้จักใช้ประโยชน์ถูกทาง

พี่ถามน้องบ้างละหนา “เกี่ยวแฟกมุงป่า” ว่าไว้เป็นกลาง

พวงเอ๋ย ช้องนาง เชิญแม่เอบางตอบมาเอ๋ย (รับ)

พวงเอ๋ยพวงเอ๋ย ช้องนาง เชิญแม่เอบางตอบมาเอ๋ย (ลูกคู่)

หญิง เอ๋อระเหย ลอยวารี ทุนไม่ค่อยมี คิดทำการใหญ่ (ซ้ำ)

เพราะไม่รู้จักประมาณ ใช้จ่ายจัดงานบานปลายออกไป

คราวนี้น้องจะขอถาม “มากหมอมากความ” แปลว่าอย่างไร

พวงเอ๋ย หงอนไก่ พี่ปัญญาไวเชิญตอบเอ๋ย (รับ)

พวงเอ๋ยพวงเอ๋ย หงอนไก่ ฟ้าปัญญาไวเชิญตอบเอ๋ย (ลูกคู่)

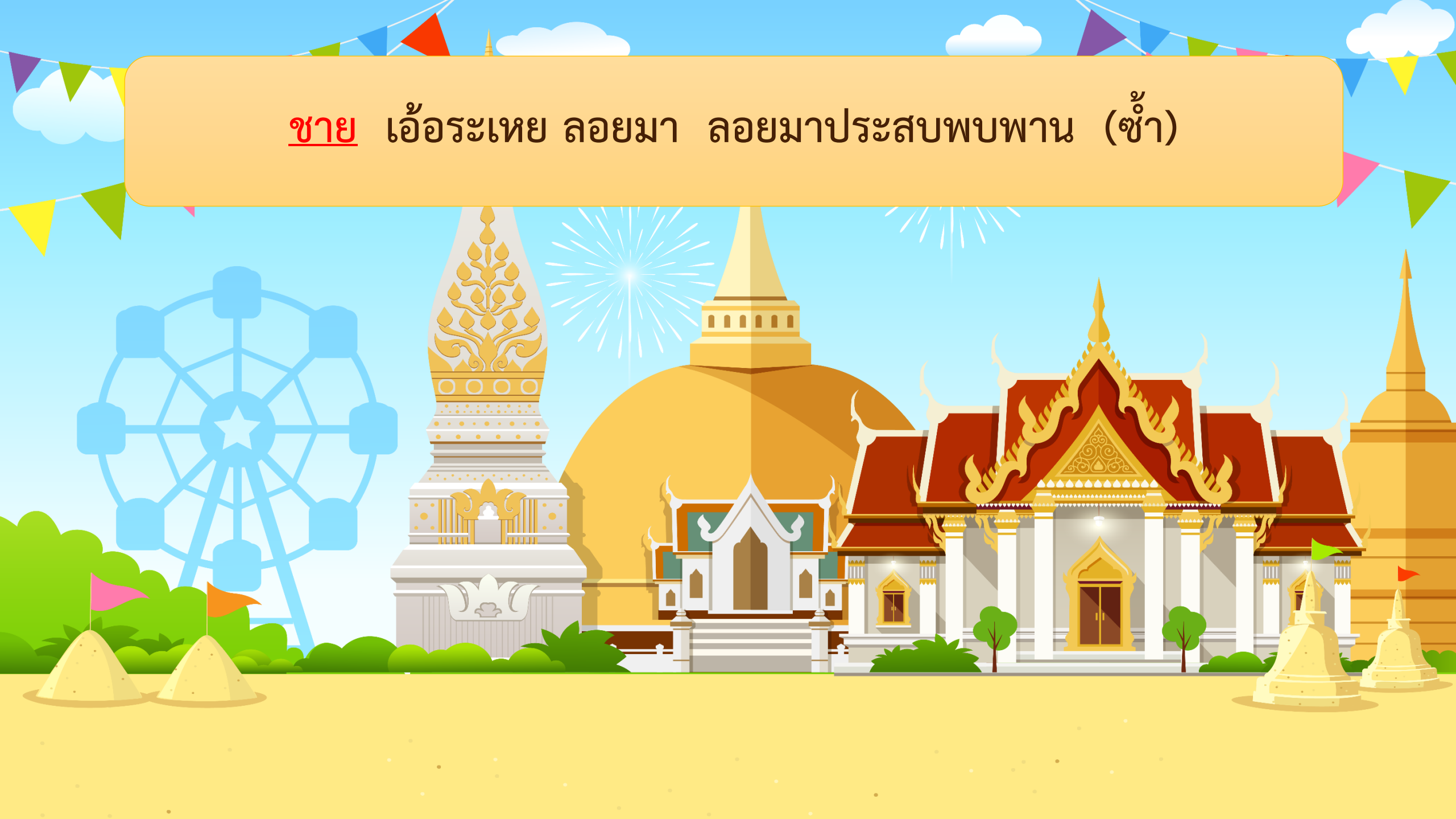

The background is a vibrant illustration of a Thai festival. It features a traditional Thai temple with a red roof and white pillars, a blue Ferris wheel, and a golden stupa. The sky is blue with white clouds, colorful triangular bunting, and a burst of fireworks. In the foreground, there are green bushes, two sand dunes with flags, and two small golden stupas.

ทบทวน ร้องเพลงพวงมาลัย

ชาย เอื้อระเหย ลอยมา ลอยมาประสบพบพาน (ซ้ำ)

วันนี้พี่ขอเชิญชวน ให้แม่हन่านวลมาร่วมสำราญ

มาร้องเพลงพวงมาลัย หยิบภาษาไทยมาไขมาขาน

พวงเอ๋ย บัวบาน ภาชีตโบราณมีคุณค่าเอ๋ย (รับ)

พวงเอ๋ยพวงเอ๋ย บัวบาน ภาชีตโบราณมีคุณค่าเอ๋ย (ลูกคู่)

หญิง เอ๋อระเหย ลอยนวล ฟังคำเชิญชวนเล่นภาษีตไทย (จ๋า)

น้องนั้ยินดีร่วมวง ทำตามประสงค์ด้วยความเต็มใจ

ภาพิต “ใกล้เกลือกินต่าง” พี่อย่าอำพรางตอบมาไวไว

พวงเอ๋ย กล้วยไม้ หมายความว่าไรว่าไปเอ๋ย (รับ)

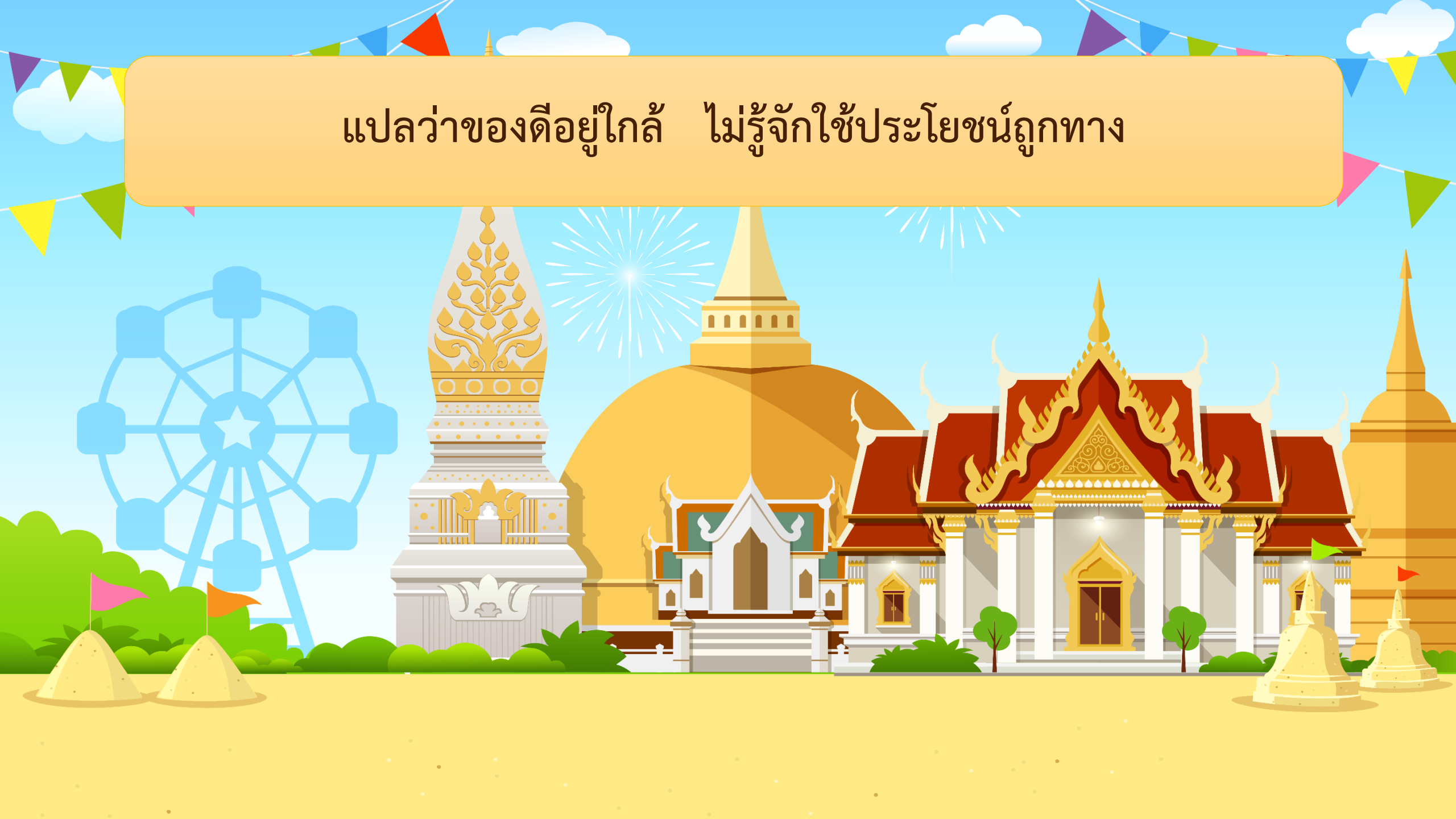
พวงเอ๋ยพวงเอ๋ย กลัวยไม้ หมายความว่าไรว่าไปเอ๋ย (ลูกคู่)

ชาย เอ๋อระเหย ลอยเรือ ทำไมไกล่เกลือกกลับต้องกินต่าง (ซ้ำ)

แปลว่าของดีอยู่ใกล้ ไม่รู้จักใช้ประโยชน์ถูกทาง

พี่ถามน้องบ้างละหนา “เกี่ยวแฟกมุงป่า” ว่าไว้เป็นกลาง

พวงเอ๋ย ช้องนาง เชิญแม่เอบางตอบมาเอ๋ย (รับ)

พวงเอ๋ยพวงเอ๋ย ช้องนาง เชิญแม่เอบางตอบมาเอ๋ย (ลูกคู่)

หญิง เอ๋อระเหย ลอยวารี ทุนไม่ค่อยมี คิดทำการใหญ่ (ซ้ำ)

เพราะไม่รู้จักประเพณี ใช้จ่ายจัดงานบานปลายออกไป

คราวนี้น้องจะขอถาม “มากหมอมากความ” แปลว่าอย่างไร

พวงเอ๋ย หงอนไก่ พี่ปัญญาไวเชิญตอบเอ๋ย (รับ)

พวงเอ๋ยพวงเอ๋ย หงอนไก่ ฟ้าปัญญาไวเชิญตอบเอ๋ย (ลูกคู่)

ชั้นปฏิบัติ

คำชี้แจง : กิจกรรมนักเรียน

ให้นักเรียนฝึกร้องเพลง

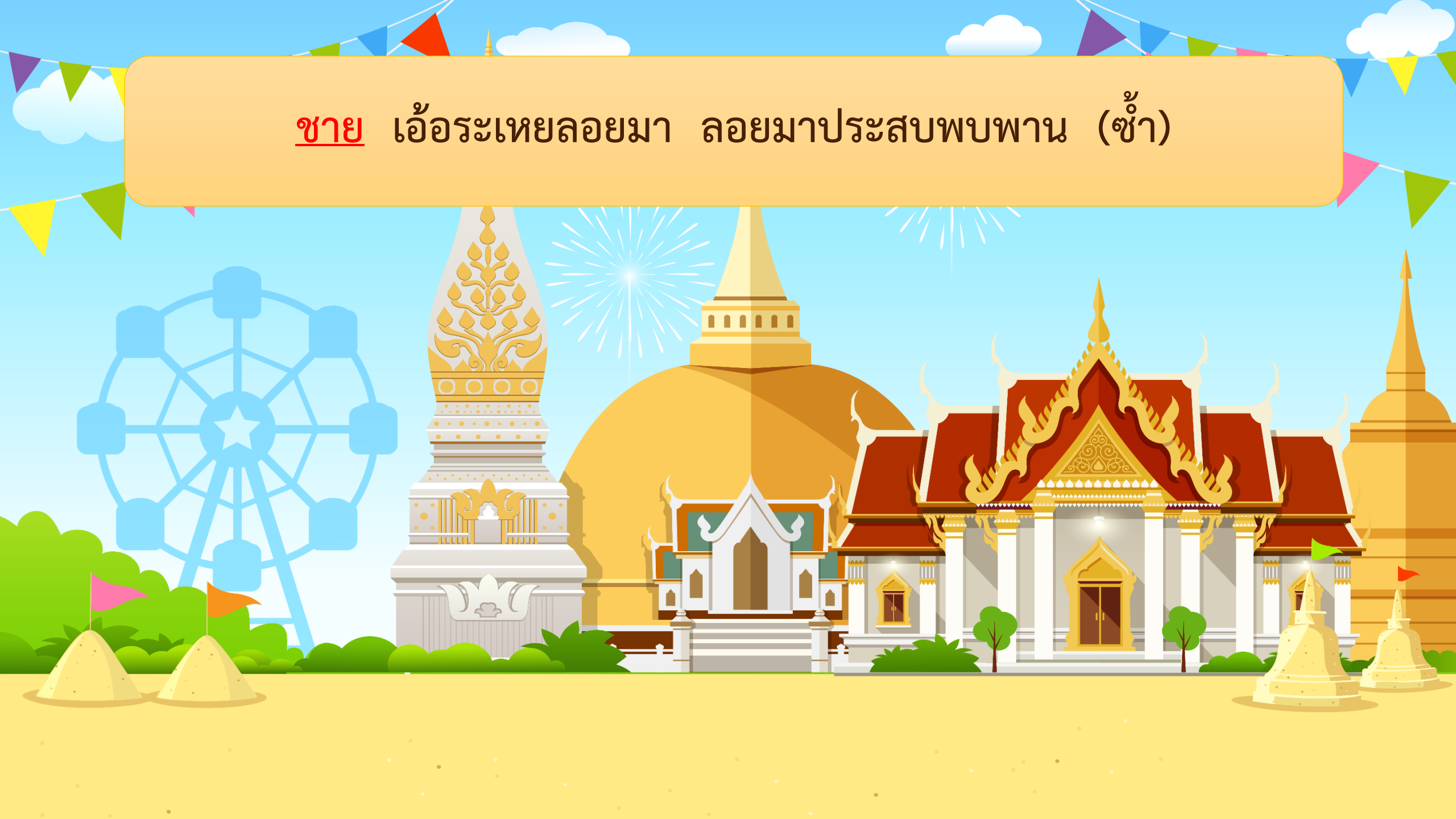
พวงมาลัย

คำชี้แจง : บทบาทครูปลายทาง

ให้ครูปลายทางช่วยแนะนำ

การฝึกร้องเพลงพวงมาลัยของ
นักเรียน

ชาย เอื้อระเหยลอยมา ลอยมาประสพพบพาน (ซ้ำ)

วันนี้พี่ขอเชิญชวน ให้แม่हन่านวลมาร่วมสำราญ

มาร้องเพลงพวงมาลัย หยิบภาษาไทยมาไขมาขาน

พวงเอ๋ย บัวบาน ภาชีตโบราณมีคุณค่าเอ๋ย (รับ)

พวงเอ๋ยพวงเอ๋ย บัวบาน ภาชีตโบราณมีคุณค่าเอ๋ย (ลูกคู่)

หญิง เอ๋อระเหย ลอยนวล ฟังคำเชิญชวนเล่นภาษีตไทย (จ๋า)

น้องนี้ยินดีร่วมวง ทำตามประสงค์ด้วยความเต็มใจ

ภาพิต “ใกล้เกลือกินต่าง” พี่อย่าอำพรางตอบมาไวไว

พวงเอ๋ย กล้วยไม้ หมายความว่าไรว่าไปเอ๋ย (รับ)

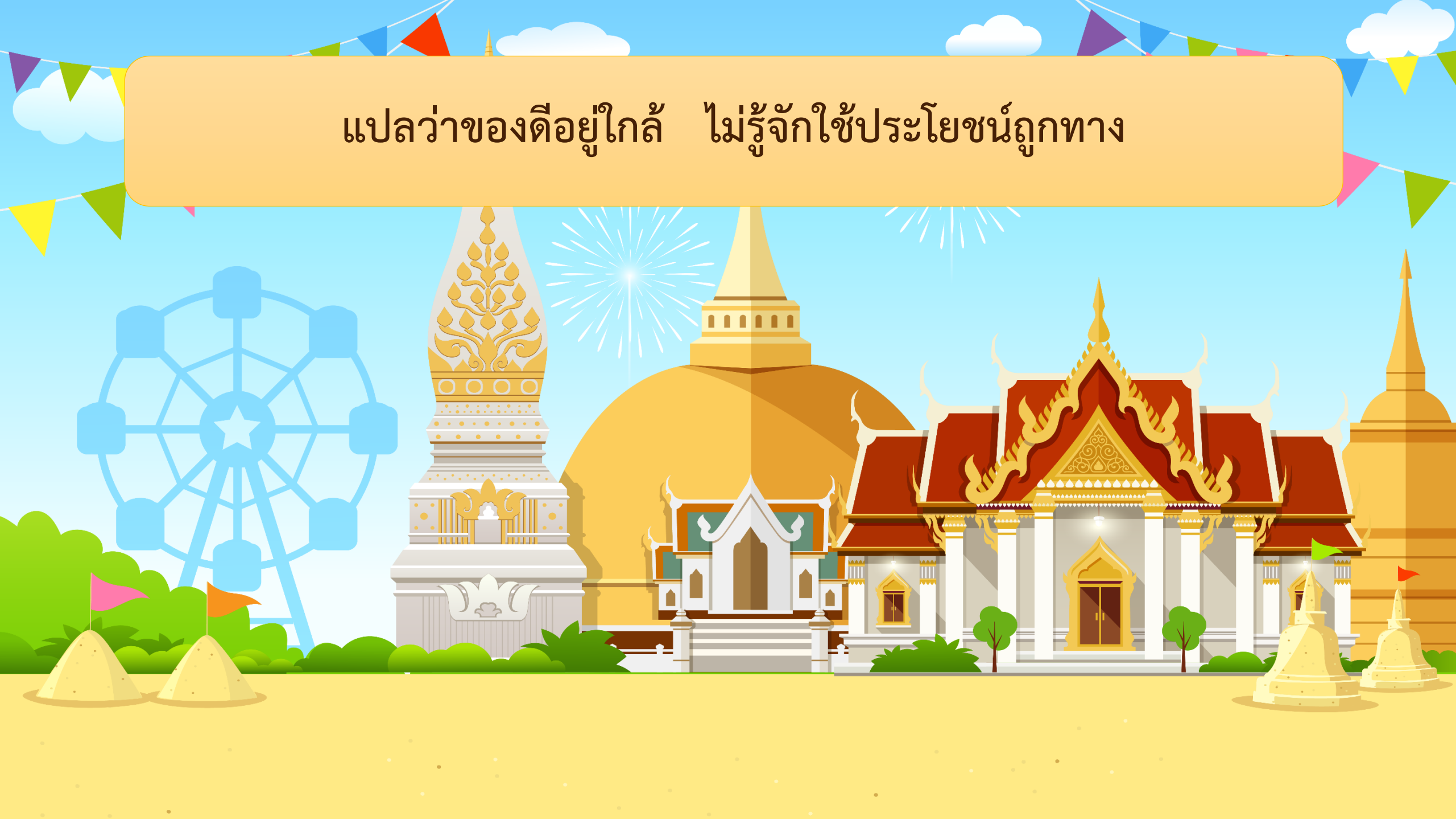
พวงเอ๋ยพวงเอ๋ย กล้วยไม้ หมายความว่าไรว่าไปเอ๋ย (ลูกคู่)

ชาย เอ๋อระเหย ลอยเรือ ทำไมไกล่เกลือกกลับต้องกินต่าง (ซ้ำ)

แปลว่าของดีอยู่ใกล้ ไม่รู้จักใช้ประโยชน์ถูกทาง

พี่ถามน้องบ้างละหนา “เกี่ยวแฟกมุงป่า” ว่าไว้เป็นกลาง

พวงเอ๋ย ช้องนาง เชิญแม่เอบางตอบมาเอ๋ย (รับ)

พวงเอ๋ยพวงเอ๋ย ช้องนาง เชิญแม่เอบางตอบมาเอ๋ย (ลูกคู่)

หญิง เอ๋อระเหย ลอยวารี ทุนไม่ค่อยมี คิดทำการใหญ่ (ซ้ำ)

เพราะไม่รู้จักประเพณี ใช้จ่ายจัดงานบานปลายออกไป

คราวนี้น้องจะขอถาม “มากหมอมากความ” แปลว่าอย่างไร

พวงเอ๋ย หงอนไก่ พี่ปัญญาไวเชิญตอบเอ๋ย (รับ)

พวงเอ๋ยพวงเอ๋ย หงอนไก่ ฟ้าปัญญาไวเชิญตอบเอ๋ย (ลูกคู่)

สรุป การเรียนรู้สำหรับวันนี้

เพลงพวงมาลัย

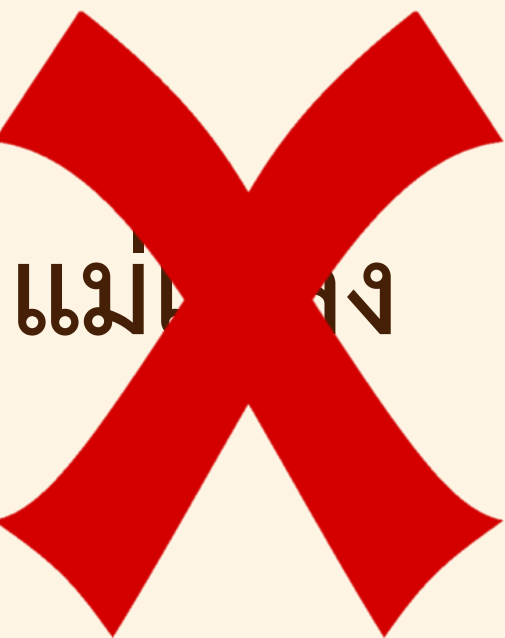
เป็นเพลงพื้นบ้านภาคใด

ภาคกลาง

ผู้เล่นเพลงพวงมาลัยที่เป็นผู้ชายจะเรียกว่าอะไร

แม่พวง

พ่อพวง

ผู้เล่นเพลงพวงมาลัยที่เป็นผู้หญิงจะสวมเสื้ออะไร

เสื้อแขนกระบอก

เสื้อคอกระเช้า

บทเรียนในครั้งต่อไป

เรื่อง เพลงพวงมาลัย (๒)

